

Møteprotokoll

Havnestyret

Dato: 22.03.2024 kl. 09:00-12:15
Sted: Terminalgata 44 – Møterom Barentshavet

Til stede: Kjell-Are Vassmyr, Nina Hansen, Birte Hansen Nordgård, May-Britt Ellingsen, Tor Arne Morskogen, Magnar Nilssen, Kristian Tobiassen

Andre: Erling Bangsund fra Tromsø Havn KF og Gøril Johansen fra ProTromsø

Møtende varamedlemmer:

Forfall

Fra administrasjonen: Havnedirektør Jørn-Even Hanssen og ledergruppen

Sekretær: Guri Homb Hansen

Saksliste

Godkjenning av innkalling og saksliste

Godkjenning av protokoll

Saker til behandling

5/24	24/03771-4	Tromsø Havn KF Årsregnskap 2023	3
6/24	24/05165-1	Tromsø Havn KF Årsrapport 2023	4
7/24	24/05378-1	Rapportering strategiske mål 2023	5
8/24	24/05295-1	Internkontrollrapport 2023	5
9/24	24/05440-1	Oppnevning av styre i TH Utvikling AS	6
10/24	24/05456-1	Unntatt etter offentlighetsloven offl. § 23 tredje ledd	6

Orienteringer

1. Status Grøtsund Industripark

Godkjenning av innkalling og saksliste

Godkjent

Godkjenning av protokoll

Godkjent

Saker til behandling

5/24 Tromsø Havn KF Årsregnskap 2023

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Havnestyret	22.03.2024	5/24

Havnedirektørens innstilling til vedtak:

1. Tromsø havnestyre godkjenner årsregnskapet for Tromsø Havn KF for 2023.
2. Tromsø havnestyre legger frem årsregnskapet for Tromsø kommunestyre med slik innstilling:
 - a. Tromsø kommunestyre godkjenner årsregnskapet for Tromsø Havn KF for 2023.

Møtebehandling i Havnestyret 22.03.2024:

Møtebehandling

Vedtaket var enstemmig som i havnedirektørens innstilling.

Havnestyrets vedtak

1. Tromsø havnestyre godkjenner årsregnskapet for Tromsø Havn KF for 2023.
2. Tromsø havnestyre legger frem årsregnskapet for Tromsø kommunestyre med slik innstilling:
 - a. Tromsø kommunestyre godkjenner årsregnskapet for Tromsø Havn KF for 2023.

6/24 Tromsø Havn KF Årsrapport 2023

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Havnestyret	22.03.2024	6/24

Havnedirektørens innstilling til vedtak:

1. Tromsø havnestyre godkjenner årsrapport for Tromsø Havn KF med styrets årsberetning for 2023.
2. Tromsø havnestyret legger frem årsrapport for Tromsø Havn KF med styrets årsberetning for 2023 for Tromsø kommunestyre med følgende innstilling:
Tromsø kommunestyre godkjenner årsrapport for Tromsø Havn KF med styrets årsberetning for 2023.

Møtebehandling i Havnestyret 22.03.2024:

Møtebehandling

Styret mener avsnittet om utviklingen i sentrum er ambisjoner for 2025, og at det derfor ikke bør være med i beretningen for 2023.

For øvrig var vedtaket enstemmig som i havnedirektørens innstilling.

Havnestyrets vedtak

1. Tromsø havnestyre godkjenner årsrapport for Tromsø Havn KF med styrets årsberetning for 2023.
2. Tromsø havnestyret legger frem årsrapport for Tromsø Havn KF med styrets årsberetning for 2023 for Tromsø kommunestyre med følgende innstilling:
Tromsø kommunestyre godkjenner årsrapport for Tromsø Havn KF med styrets årsberetning for 2023.

7/24 Rapportering strategiske mål 2023

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Havnestyret	22.03.2024	7/24

Havnedirektørens innstilling til vedtak:

Havnestyret tar saken til orientering.

Møtebehandling i Havnestyret 22.03.2024:

Møtebehandling

Vedtaket var enstemmig som i havnedirektørens innstilling.

Havnestyrets vedtak

Havnestyret tar saken til orientering.

8/24 Internkontrollrapport 2023

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Havnestyret	22.03.2024	8/24

Havnedirektørens innstilling til vedtak:

Styret tar saken til orientering

Møtebehandling i Havnestyret 22.03.2024:

Møtebehandling

Vedtaket var enstemmig som havnedirektørens innstilling.

Havnestyrets vedtak

Styret tar saken til orientering

9/24 Oppnevning av styre i TH Utvikling AS

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Havnestyret	22.03.2024	9/24

Havnedirektørens innstilling til vedtak:

Styret i Tromsø Havn KF oppnevner ved ekstraordinær generalforsamling i TH Utvikling AS følgende styremedlemmer:

- Styreleder: Kjell-Are Vassmyr
- Nestleder: Nina M. Hansen
- Styremedlem: Tor Arne Morskogen

Møtebehandling i Havnestyret 22.03.2024:

Møtebehandling

Styret i Tromsø Havn KF *anbefaler* at ovennevnte representanter oppnevnes som styremedlemmer TH Utvikling AS ved ekstraordinær generalforsamling.

Havnestyrets vedtak

Styret i Tromsø Havn KF anbefaler at følgende styremedlemmer oppnevnes ved ekstraordinær generalforsamling i TH Utvikling AS:

- Styreleder: Kjell-Are Vassmyr
- Nestleder: Nina M. Hansen
- Styremedlem: Tor Arne Morskogen

10/24 Unntatt ett offentlighetsloven offl. § 23 tredje ledd

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Havnestyret	22.03.2024	10/24

11/24 Unntatt etter offentlighetsloven offl. § 23 fjerde ledd

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Havnestyret	22.03.2024	11/24

Orienteringer

Havnedirektøren orienterte om følgende saker:

1. Status Grøtsund Industripark

Erling Bangsund fra Tromsø Havn KF og Gøril Johansen fra ProTromsø presenterte status og planer for Grøtsund Industripark.

Vedlegg: Presentasjon

Tromsø, 04.04.2024

Kommunestyret iverksetter i 2003 et analyse- og planarbeid for **hvor** et nytt havneavsnitt i nærheten av Tromsø by bør etableres.

Formålet er at Tromsø skal utvikle sin rolle som det største og viktigste maritime knutepunktet i nord i tråd med Nasjonal Transportplan. I tillegg skal havnefunksjonene dekke de framtidige behovene for en forventet maritim industriutvikling herunder olje og gass

Grøtsund får klart best score i egnethetsanalysen og kommunestyret beslutter enstemmig i mai 2005 at det nye havneavsnittet skal etableres på Grøtsund

- Balsnes
- Finnvika Nord
- Finnvika Syd
- Grøtsund Fort
- Tønsnes

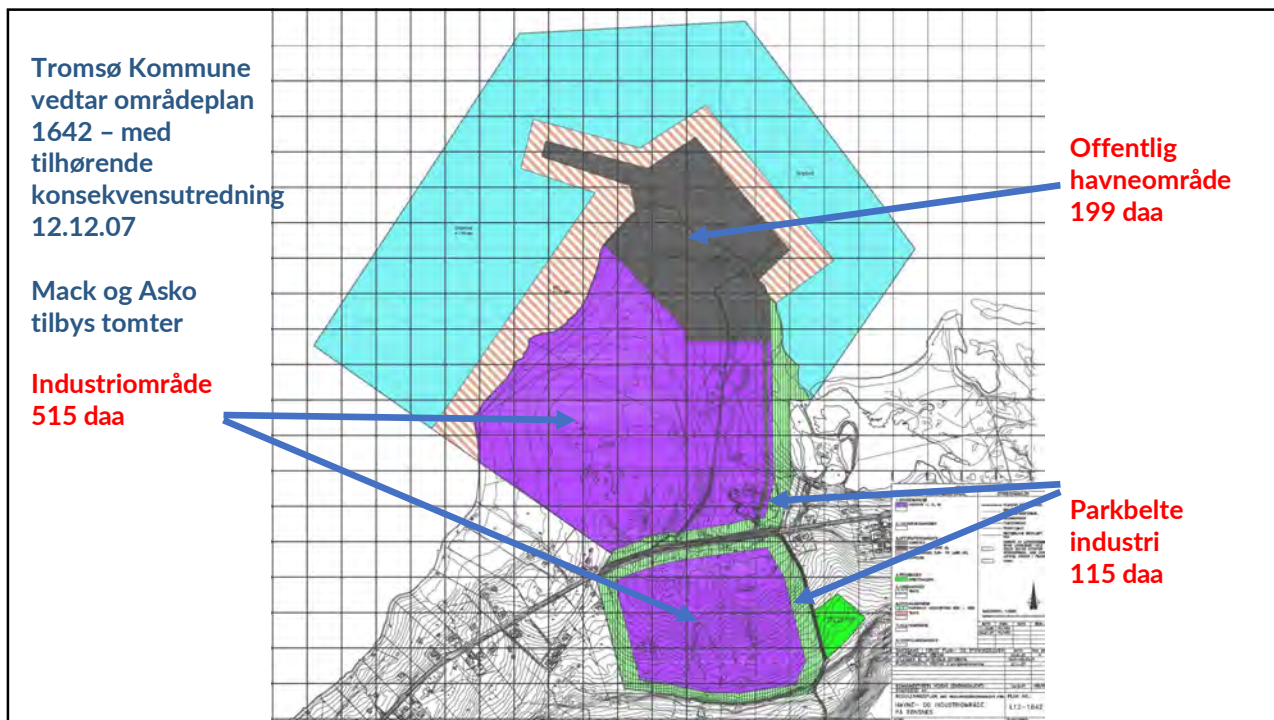
Fig. 1: Oversiktskart - utredningsalternativer

1

Tromsø Havn kjøper Grøtsund Kystfort - 2006

2

3

4

5

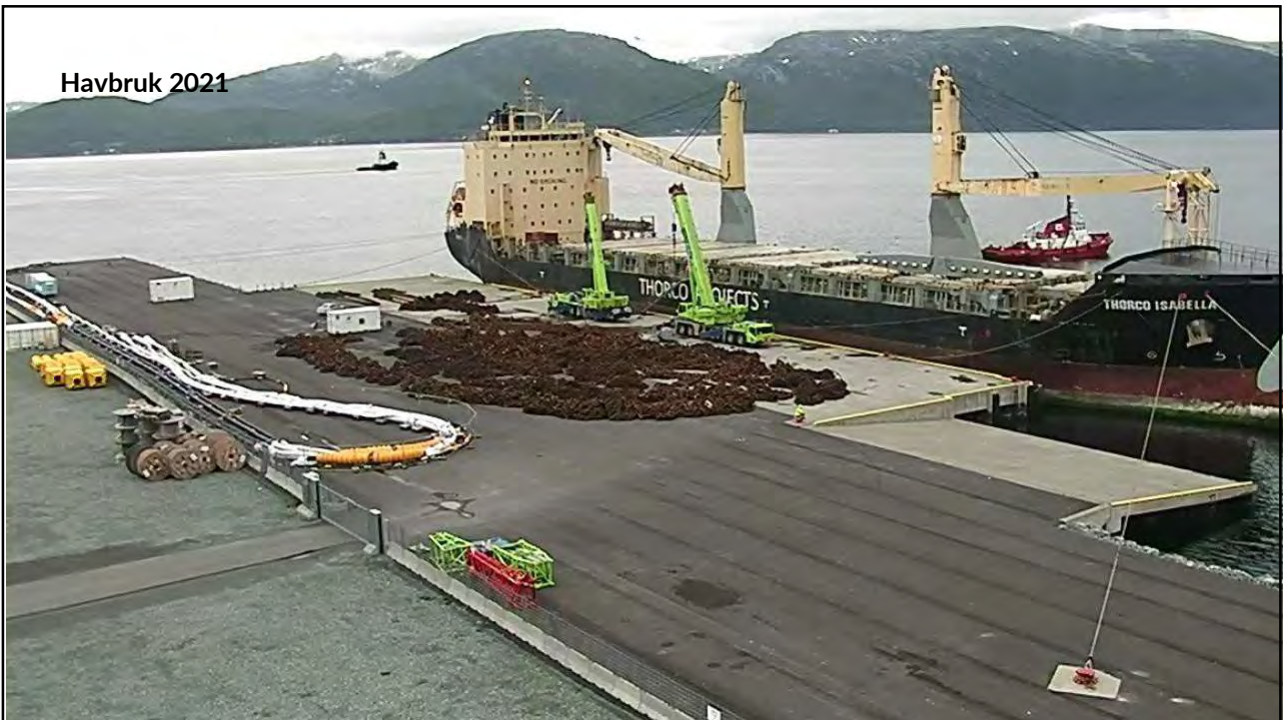
6

Vindmøller 2019

7

Havbruk 2021

8

Masterplanarbeid 2020 - 2022

9

Høsten 2022 operasjonalisering - ProTromsø involveres i prosjektarbeidet

10

PRO
TRO
MSO

Visjon

Et Tromsø i bærekraftig utvikling og vekst bidrar til et livskraftig Nord-Norge, norsk økonomi og norske interesser.

Nord-Norge må være sin egen drivkraft lokalt, regionalt, nasjonalt og internasjonalt

Omdømmebygging og samarbeid

11

PRO
TRO
MSO

Næringsrettet forskning og teknologi

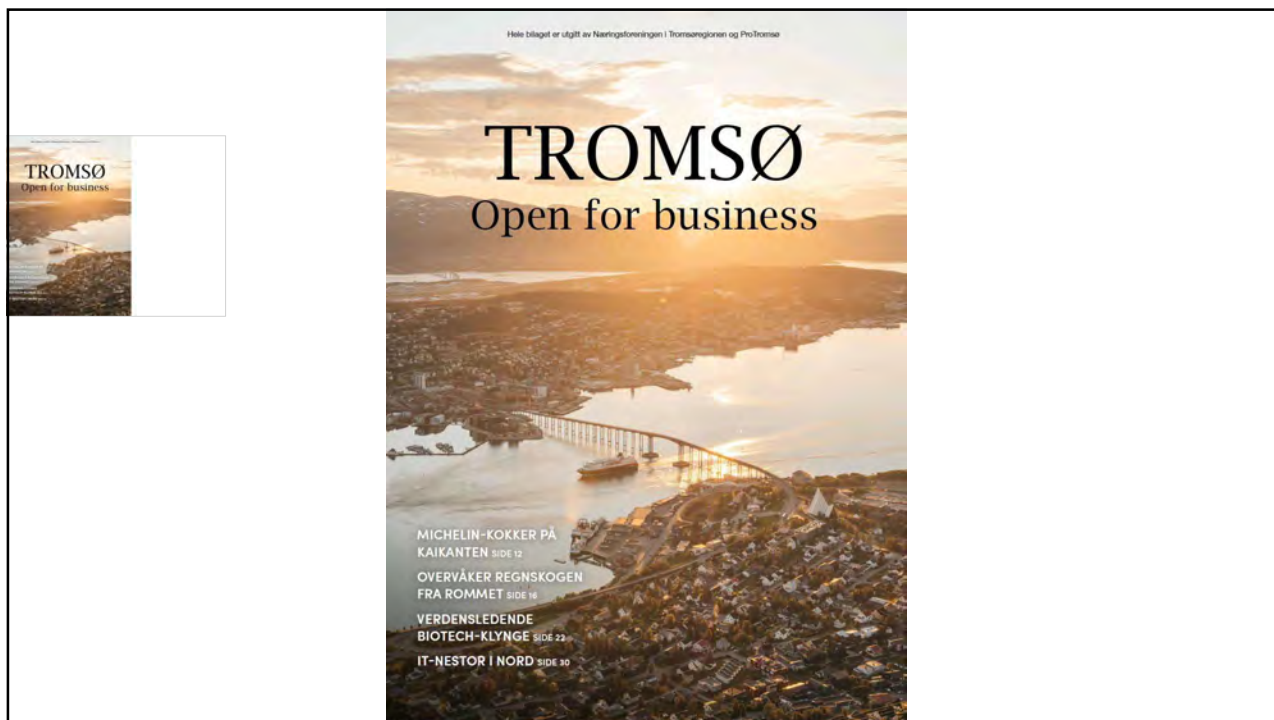
Entreprenørskap og gründere

Omstilling- og energi
Grøtsund

Tromsø som attraktiv vertsby

Havnæringer og biomarin satsing

12

13

ARCTIC BUSINESS JOURNAL
 Brought to you by ArcticToday

Home » Sustainability Can't Be Left To Politicians And Scientists — Business Needs To Play A Role

Arctic Economy | Business News - All Business News articles
 Climate & Environment | Environment | Renewable Energy

Sustainability can't be left to politicians and scientists — business needs to play a role

By Geril Johansen, CEO ProTromsø - January 24, 2024 191

f t in e

ARCTIC BUSINESS JOURNAL

14

**PRO
TRO
MSØ**

Omstillings- og energibyen Tromsø. Ønskedrøm eller realitet?

Globale utfordringer som klima, energi, bærekraft og demografi gjør seg gjeldende også i Tromsø. EUs grønne giv, grønt industriløft – Tromsø må til nye energiløsninger.

Tromsø har i dag ikke et bærende industriprosjekt. Kommunen fastslo i sin strategiske næringsplan 2014-2020 at Grøtsund kan være Tromsøs industrielle lokomotiv.

Mange lokale aktører som Energiklyngen i nord og Næringsforeningen i Tromsøregionen har deltatt i tidligere arbeid og føler eierskap til videreutviklingen.

Hva hindrer fremdrift? Uklare rammevilkår tilknyttet infrastruktur (vei) har forhindret at man har kunnet utløse potensialet og påstarte det strukturelle og praktiske arbeidet med å etablere en industripark.

15

Grøtsund har meget stor attraktivitet

Grøtsund har strategisk god posisjonering med nærhet til Tromsø by, store arealer og unike maritime forutsetninger med tanke på innseiling, strøm og dybde.

Havna har et kraftig dimensjonert kaianlegg med 22 meter dybde, attraktiv beliggenhet gjør Grøtsund velegnet for logistikkoperasjoner mot energisektoren og havbruk.

En industripark med et samlet industrimiljø vil gi sterke synergier og stort markedspotensial. Dette ville også gjøre det mulig å utnytte anløpstrafikken til Tromsø i langt større skala. Et utbygget Grøtsund kan gi Tromsø forsterket posisjon innen store maritime operasjoner. I dag er det utfordringer knyttet til ekspansjon på eksisterende areal på Tromsøya.

politisk mulighet - Norge skal gjennom en stor omstilling. Grønt industriløft. Grøtsund kan være både et mekanisk maritimt knutepunkt, havn for

utbygging av fornybar energi, foregangshavn for mottak av maritimt avfall samt base for sjømatsektoren og senter for tilknyttede FoU og innovasjonsmiljøer.

Gjennom etablering av en toppmoderne industripark med nullutslippsvisjon kan Tromsø posisjonere seg som pådriver for det grønne skiftet i nord og for bærekraftig maritim næring generelt.

Kraftsituasjonen vil ifølge Troms kraft også la seg løse innen to år gjennom etablering av Transformatorstasjon. Troms Kraft vil også kunne tilby mer kraft i løpet av det neste tiåret gjennom utvidelse av Fakken vindpark på Vannøya.

16

Nytt bakteppe

Sikkerhetspolitikk og geopolittikk

Forsvarskommisjonen. Totalberedskapskommisjonen.

Tromsøs betydning og plassering er av stor strategisk betydning

Nordområdenes betydning i norsk politikk øker. Det vil bli sagt mindre, men gjort mer. Behov for nye store og synlige prosjekter.

Samferdselspolitikk og infrastruktur.

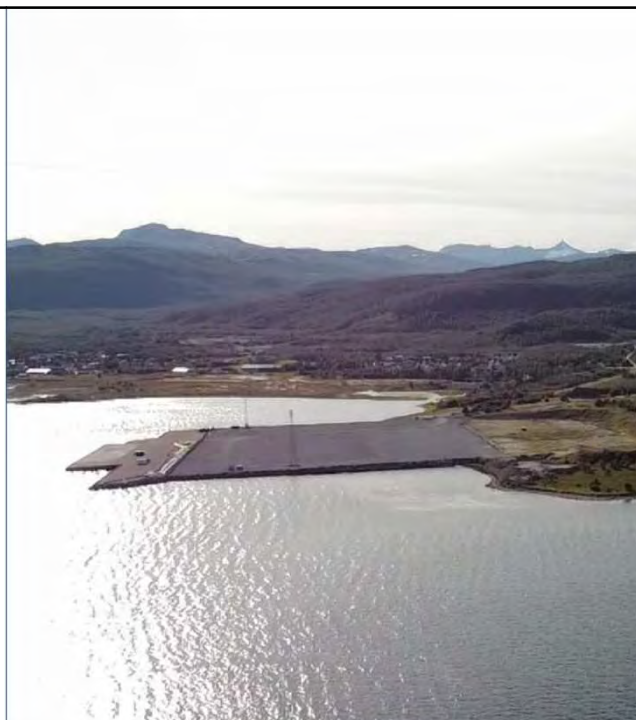
Nødvendig oppgradering av veier, havner og annen infrastruktur (særlig på energisektoren) må organiseres med bedre forutberegnelighet

Bærekraft og ansvarlig ressursbruk

Sirkularitet. Energi. Matproduksjon. Grønt industriløft

Offentlig/privat samhandling

Gode samarbeidsprosjekter. Grøtsund Industripark vil derfor være tjent med å være et "utstillingsvindu" for den norske modellen med god rolleavklaring mellom offentlige oppgaver på den ene side og næringsliv og kapital på den andre.

17

Prosjekt Grøtsund industripark

Tromsø Havn har etablert 1 byggetrinn og offentlige havnefunksjoner på Grøtsund

- Et interimsstyre ved Tromsø kommune, Tromsø Havn og Troms Kraft (obs.) har arbeidet med fremdrift siden november 2022.
- ProTromsø er overordnet prosjektleder
- Kontinuerlig intensivt arbeid siden november 2022
- Utadrettet kontakt med MIP og andre miljøer (Haugaland)
- Strategisk politisk arbeid

18

MODUL 1**Avgjørende rammevilkår:
nødvendig infrastruktur**

Rammeverk for nødvendig infrastruktur, reguleringsplanarbeid

Vei, kraft, vann, avfall, brannsikkerhet

19

MODUL 2**Organisasjonsform:
Etablering av industriselskap**

Tromsø kommune og Tromsø havn oppretter et selskap som skal ha som oppdrag å utvikle selve industriområdet på Grøtsund.

Selskapet skal bidra til å holde Grøtsund industripark under offentlig kontroll og sikre at industriparken utvikles i henhold til den overordnede visjonen og det definerte formålet, en moderne industripark.

Selskapets styre vil være svært viktig i utviklingsfasen og skal settes sammen av aktører med kompetanse fra relevante fagområder og sektorer.

20

MODUL 3**Kostnadsbilde
Egne finansielle muligheter**

kapitalmuligheter, herunder tomteverdi

21

MODUL 4**Lokal markeds- og
behovsanalyse**

god lokal forankring

lokal markedsanalyse

Behovsanalyse - hvilke ressurser og tjenester

22

MODUL 5**Tydelig FoU-komponent i prosjektet**

Kunnskapsmiljøene gir Tromsø økt konkurransekraft. Det vil være mye å vinne på å koble FoU-miljøer inn som samarbeidspartnere i Grøtsund-satsingen fra første stund. UiT Norges arktiske universitet, miljøene på Framsenderet, NOFIMA (prøvetank), Biotech North klyngen samt start up miljøer som Norrinova Technology Transfer vil kunne gi verdifulle bidrag både fra et bærekrafts- og innovasjons-ståsted. Tromsø Havn leverer i dag viktige logistiske basetjenester til forskningsaktivitet fra Tromsø, dette vil kunne utvides.

Testaktiviteter i kaldt klima er en annen mulig satsing. Man kan se for seg et forskningssenter, innovasjonssenter og test-senter i industriparken i samarbeid med lokale luftfarts- og maritime miljøer.

23

MODUL 7**Utadrettet arbeid og akkvisisjon****Modul 7****Utadrettet arbeid og akkvisisjon**

Etter at rammevilkår, et omforent konsept og en god lokal forankring er sikret vil det være et viktig lagarbeid å tiltrekke aktører som passer inn i visjonen for Grøtsund industripark.

pitch som benyttes i møte med mulige store lokomotiv som Equinor, Hydro m fl. En presentasjon skal også profilere fordelene ved Tromsø mer generelt, slik som logistikk-muligheter, kompetanse, boattraktivitet, partnerarbeidsplasser mm.

24

MODUL 8

Et veikart for en sirkulær industriell klynge

Sirkularitet

Ønsket aktivitet

Gjennomarbeidet konsept

25

Innhenting av ekspertrådgivning

Fire anbud for å skape fremdrift:

- teknisk prosjektleder (Indira), bygge videre på THs arbeid
- juridisk og politisk strategisk bistand (Selmer)
- verditaksering (Newsec)
- veikart/forretningsplan (PWC)

Omfattende stakeholder-prosess med lokale aktører

Arbeidsgruppen tett involvert gjennom workshops

26

Strategisk arbeid, omdømme

- Møter med regjering, departementer, herunder FD og Forsvaret, Storting og andre aktører
- Vi ser sterkt økende interesse for GIP

27

28

29

3
0

Strategisk lokalisering og høy interessegirnistil en grønn og sirkulær industripark

<p>Bakgrunn og målbilde</p> 	<ul style="list-style-type: none"> → Verden er samstemt om at global oppvarming må begrenses ned mot 1,5 grader. Styrket klimapolitikk er i kombinasjon med fallende teknologikostnader et viktig virkemiddel for å nå målet. → Grøtsund Industripark (GIP) skal være et globalt ledende, sjønaert, nullutslipps industriområde, med betydelige sirkulærvirkninger. For Troms vil GIP være et industrielt lokomotiv som bidrar til stor verdiskaping. → Samarbeid på tvers av FoU-miljø og næringsliv vil skape mange nye spennende arbeidsplasser og industrier i byen og distriktene. → Det er allerede investert betydelig i utvikling av Grøtsund industripark. 	<p>Et utstillingsvindu for grønt industriløft nasjonalt og internasjonalt...</p>
<p>Grøtsund Industripark som konsept</p> 	<ul style="list-style-type: none"> → Prosjektet har identifisert fem hovedsatsinger som kan inngå i en industriell symbiose på Grøtsund. Mulighetene er på ulike modenhetsnivå og tidslinjen for realisering er ulik. Produksjon av grønt drivstoff er identifisert som en mulig "ledestjerne", det vil si en aktør som kan gå i front og skape trygghet for øvrige aktører med tanke på sirkulære verdistrømmer og sannsynligheten for å lykkes. → Havbruk, maritim mekanisk klynge, større maritime operasjoner og avfallshåndtering er identifisert som øvrige hovedmuligheter, som det er sentralt å realisere for å legge til rette for betydelig sirkulærvirkninger på Grøtsund. → Det er identifisert en rekke sirkulærvirkninger mellom mulige aktører på GIP. Dette gir rom for å designe Grøtsund for industriell symbiose, noe som er avgjørende for at Grøtsund skal lykkes som et utstillingsvindu for grønt industriløft. → For å sikre storskala drift av mulighetene på GIP er det behov for større utbedringer av dagens infrastruktur knyttet til kraft og vei. → Arbeidet med forretningsmodell besto av en eksternanalyse som kartla andre industriparkers forretningsmodell og scenarier for hvilken rolle parken kan ta mht. finansielt mulighetsrom. I tillegg kartla prosjektet relevante finansieringskilder og virkemidler. Hypotesen for forretningsmodell er at GIP tar planansvar for hele området og tilrettelegger nødvendig felles infrastruktur og tjenester. 	<p>...som lykkes gjennom etablering av industriell symbiose i industriparken...</p>
<p>Veien videre</p> 	<ul style="list-style-type: none"> → Det bør identifiseres "eiere" for de ulike hovedsatsingene som har ansvar for å opprettholde fart og fremdrift for egne muligheter. → Hovedmuligheter må videreutvikles i modenhet gjennom konsept-, forretnings-, og prosjektutvikling, samt mulighetsstudie. Neste steg blir å konkretisere veien videre, inngå intensjonsavtaler og sette sammen aktører som kan samhandle med hverandre i dialoger. → Det må utvikles en robust forretningsmodell til å begynne med, sikres egenkapital, og investeringer må kartlegges og prioriteres. Det må sikres en god eierskapsstrategi, en forståelse for rollen GIP bør ta i parken, CAPEX-behov og en plan for kapitalbehov. → For å unngå at tilgang på kraft blir en "showstopper" man må jobbe med Statnett for å sikre fremdrift og synliggjøre fordelene med sentralnettspunkt. Det bør også være aktiv dialog med fylkeskommunen for å sikre fremdrift med Fylkesveg 864. → Leveransene fra PwC, Selmer, Indira og Newsec bør sys sammen slik at aggregerte implikasjoner kan trekkes på et overordnet nivå. 	<p>...ogsom tiltrekker store aktører som naturlig passer inn på Grøtsund.</p>

30

3
1

VISJON

Grøtsund Industripark skal være et globalt ledende sjønært nullutslipps industriområde med betydelige sirkulærvirkninger

Grøtsund Industripark skal være et signaturprosjekt for Tromsø og et utstillingsvindu for grønt industriløft, både nasjonalt og internasjonalt. Industriparken har et sterkt fokus på industriell symbiose og klimakutt, og er i nær tilknytning til et moderne, offentlig havneområde med betydelig kapasitet og god tilgang på grønn energi. Ved å koble fremoverlente aktører på tvers av næringsliv og FoU-miljø sammen, skapes nye arbeidsplasser og gir økt verdiskaping til hele regionen.

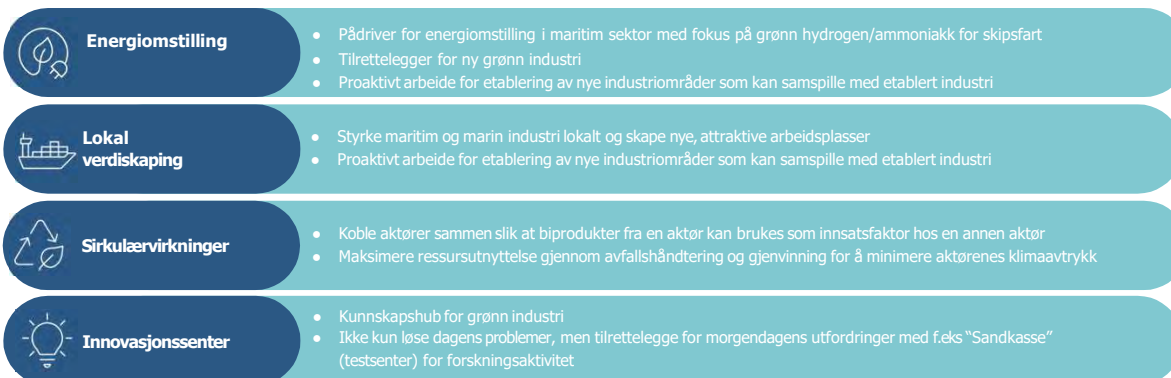

31

3
2

Fire hovedområder bygger opp under visjonen

Et felles målbilde er viktig for å sikre riktig retning og prioritering for Grøtsund som en grønn industripark. Målbildet er i tillegg sentralt for å etablere et felles eierskap til området. På denne måten bygger det opp under en enhetlig kommunikasjon rundt mulighetene i industriparken, som er viktig for å tiltrekke seg sentrale industriaktører. De fire hovedområdene som bygger opp under visjonen er:

32

Globale trender skaper rom for grønn industriutvikling på Grøtsund

Flere globale makrotrender vil ha en betydelig innvirkning på hvordan forretning drives og leveres på i fremtiden. Klimaendringene og politiske forpliktelser har skapt en klar, felles agenda på tvers av land og kontinenter.

I Norge vil økonomien måtte omstilles bort fra petroleum og mot nye bærekraftige industrier og sirkulære løsninger. Trendene stiller krav om omfattende endringer, men skaper også vekstmuligheter eksempelvis hos selskaper som kan bidra til grønn omstilling og bærekraftig økonomisk vekst.

 Energisikkerhet	 Konkurransedyktige fornybare energikilder	 Klimaendringer	 Desentralisering og kompetansebehov
<p>Fokuset på energisikkerhet har økt i lys av energikrisen som følge av Russland sin invasjon av Ukraina. Som følge av dette har EU økt fokuset på energiproduksjon i Europa for å redusere avhengigheten til Russland.</p> <p>Norge har blant annet:</p> <ul style="list-style-type: none"> Ambisjon om tildeling av områder for 30 GW havvind innen 2040. Lansert hydrogenstrategi. På kort sikt er ambisjonen å etablere knutepunkter for hydrogen innen maritim transport. 	<p>Fornybar energi har over de siste årene falt betydelig i pris, noe som har økt konkurransekraften til fornybar energi mot fossile energikilder.</p> <p>Drivere i 2023:</p> <ul style="list-style-type: none"> Den sterke veksten i fornybar energi har materialisert seg, til tross for inflasjon og forstyrrelser i leverandørkjeden. Høye økninger i fossile energipriser har økt konkurransekraften til fornybar energi 	<p>EUs Grønne Giv medfører regulatoriske krav til reduserte klimagassutslipp. Blant annet skal:</p> <ul style="list-style-type: none"> EU være klimanøytral innen 2050 Norge skal være et lavutslippssamfunn i 2050 <p>For at dette skal være mulig må utslipp reduseres i alle sektorer, noe som øker etterspørsel etter fornybare energibærere. Klimaendringer skaper også muligheter. På sikt vil issmelting øke muligheten for transpolar skipsfart langs Nordlige sjørute.</p>	<p>Disrupsjon knyttet til digitalisering og grønn omstilling påvirker næringslivet og skaper endring langs hele verdikjeder. Ny teknologi og nye systemer krever tilkomst og utvikling av kompetanse. Utvikling av ny industri skjer desentralisert og det kan være krevende å få tak i riktig kompetanse i Nord-Norge grunnet:</p> <ul style="list-style-type: none"> Eldrebeølgen Fraflytting fra Nord-Norge Redusert arbeidsinnvandring
<p>Grøtsund vil bidra til god energisikkerhet i Arktis, som spesielt er viktig i Russlands nærvær.</p>	<p>Tilgang til tilstrekkelig og billig fornybar kraft på Grøtsund er sentralt for realisering av visjon om nullutslipp.</p>	<p>Gjennom å tilrettelegge for grønn omstilling i Arktis vil Grøtsund Industripark bidra til å nå klimamål.</p>	<p>Riktig kompetanse kreves for å realisere Grøtsunds potensiale innen digitalisering og grønn omstilling.</p>

33

33

3
4

Grøtsund Industripark vil spille en viktig rolle i den grønne omstillingen av industri og transport både i et nasjonalt, regionalt og lokalt perspektiv

Norge	<p>Grøtsund Industripark leverer på regjeringens nasjonale satsing på grønn omstilling av industrien</p> <p>Grøtsund Industripark vil etablere seg som en toppmoderne industripark med nullutslippsvisjon, og vil være en pådriver for det grønne skiftet i nord og for bærekraftig maritim næring spesielt. Statsgarantier, som finansiell tilskuddsordninger i "Veikart 2.0: Grønt industrileft" kan være viktige virkemidler for etablering av området.</p>
Nord-Norge	<p>Posisjonen til Grøtsund har store regionale fordeler og løser flere utfordringer i regionen</p> <p>Grøtsund har en strategisk god posisjonering i regionen, store arealer og unike maritime forutsetninger med tanke på innsailing, strøm og dybde. Den attraktive beliggenheten gjør Grøtsund velegnet for logistikkoperasjoner mot energisektoren og havbruk. I regionen i dag er det en stor underdekning på blant annet grønt drivstoff, service- og vedlikeholdshavner og store, sjønære arealer. Grøtsund Industripark vil også kunne produsere grønt drivstoff som muliggjør energiomstilling av industri og transport.</p>
Troms	<p>Grøtsund Industripark vil være et industrielt lokomotiv som bidrar til stor verdiskaping i Troms</p> <p>Samarbeid på tvers av FoU-miljø og næringsliv vil skape mange nye spennende arbeidsplasser og industrier i byen og distriktene. Området vil være et foretrukket sted for innovasjonsmiljø. Utvikling av industriparken vil også skape nye forretningsområder, bidra til utbygging av infrastruktur og gi økt verdiskaping.</p>

34

3
5

Et utstillingsvindu for grønt industriløft bådenasjonalt og internasjonalt

H₂

Grønt drivstoff
Produksjon av grønn hydrogen og ammoniakk basert på fornybar kraft

Større maritime operasjoner
Basefunksjoner for større offshore og logistikkoperasjoner innen energi

Mekanisk maritim industriklynge
Verft med omliggende underleverandører og serviceindustri

Havbruk
Landbasert produksjon av laks, smolt og postsmolt, samt andre muligheter som styrker næringen

Avfallshåndtering
Maksimere ressursutnyttelse gjennom avfallshåndtering og gjenvinning

En industripark med et samlet industrimiljø vil gi sterke synergier og ha stort markedspotensial. Dette vil gjøre det mulig å utnytte anløpstrafikken til Tromsø i langt større skala. Nærhet til offentlig havneområde og industriell kobling mellom sjø og land, med basefunksjoner for større maritime operasjoner innenfor energi, vil være store muligheter. Samarbeid med FoU-miljøer vil også skape et innovasjonssenter som vil drive teknologiutvikling, digitalisering og styrke næringsutviklingen.

35

3
6

Det er aktiv dialog med en rekke større og mindre aktører for å konkretisere nye grønne industrietableringer ved Grøtsund Industripark

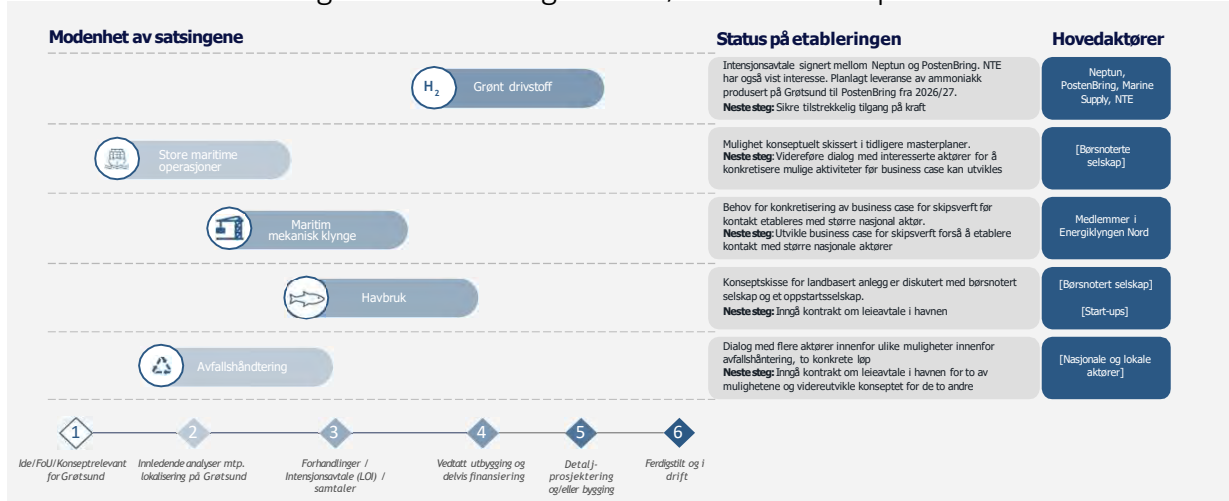
Hovedsatsing	Aktør	Status
<p>H₂ Grønt drivstoff</p> <ul style="list-style-type: none"> Produksjon av grønn hydrogen og ammoniakk Anvendelse av ammoniakk i maritim næring, i tillegg til å svare ut energibehov på Svalbard 		<ul style="list-style-type: none"> Neptun planlegger produksjon av grønn hydrogen og ammoniakk I dialog med PostenBring om både frakt av ammoniakk som energi til Svalbard og som drivstoff til PostenBring nye containerskip
<p>Større maritime operasjoner</p> <ul style="list-style-type: none"> Basefunksjon for større offshore og logistikkoperasjoner innen energi Mulighet for serviceterminal for fremtidig havvindsatsing i nord og dokk til havfarmer 		<ul style="list-style-type: none"> I dialog med Odffjell Oceanwind om initiativer i forbindelse med elektrifisering av Goliatfeltet gjennom flytende havvind Fleire andre børsnoterte selskap har vist interesse for havvind
<p>Mekanisk maritim industriklynge</p> <ul style="list-style-type: none"> Mekanisk klynge i form av verft med underleverandører og serviceindustri (one-stop shop tilnærming) 	<p>[Lokale mekaniske industriaktører]</p>	<ul style="list-style-type: none"> Idialog med en rekke lokale mekaniske industriaktører om klyngedannelse
<p>Havbruk</p> <ul style="list-style-type: none"> Mulighet for landbasert oppdrett 	<p>[Børsnotert selskap] [Startups]</p>	<ul style="list-style-type: none"> I dialog med børsnotert selskap og startup om landbasert havbruk
<p>Avfallshåndtering</p> <ul style="list-style-type: none"> Gjenvinning og innsamling av avfall (eks. maritimt avfall og trevirke) 	<p>[Nasjonale og lokale avfallsaktører]</p>	<ul style="list-style-type: none"> I dialog med aktører om innsamling av avfall og avfall til biogassproduksjon Fleire selskaper har vist interesse. I prosess med å konkretisere og prioritere initiativer

Kilder: [1] Neptun, [2] GoliatVIND.

36

37

Estimert realisering av hovedsatsingene i Grøtsund industripark

37

Sirkulærvirkninger mellom hovednæringene i Grøtsund Industripark

Potensielle prosjekter	Sirkulærvirkninger
Grønt drivstoff (Grønn hydrogen og ammoniakk)	Havbruk Lokalt energisystem
Større maritime operasjoner	Avfallshåndtering
Mekanisk maritim industriklynge	Avfallshåndtering
Havbruk	Varme og oksygen fra produksjon av grønt drivstoff. Slam og maritim avfall til avfallshåndtering
Avfallshåndtering	Mellomlagring og prosessering fra andre muligheter
Lokalt energisamfunn (lokal kraftproduksjon, energilagring, fjernvarme)	Fjernvarmeløsning for området

38

Det er identifisert en rekke andre aktører som kan inngå i sirkulærsymbiose med hovedmulighetene i Grøtsund industripark

Mulighetene bidrar positivt til klimareduksjon og har en gunstig posisjonering i parken

Lokalt energisamfunn

Det er mulig å etablere et lokalt energisamfunn i parken bestående av fjernvarme, landstrøm til fartøy, solceller på tak og smart energistyring ved bruk av batterier og kunstig intelligens. Spillvarme fra de ulike produksjonene kan benyttes inn i et fjernvarmesystem til å dekke oppvarmingsbehov. Et felles rørsystem vil være nødvendig for å distribuere varmen.

Bærekraftig før- og matproduksjon

1. Oppsamlingspunkt for restråstoff i Troms og Finnmark som videre prosesseres til et bedre betalt førprodukt. Eksempelvis kan det samles opp fra Salmar på Senja og Lerøy på Skjervøy.
2. Større prosesseringsanlegg for makroalger (tang og tare)
3. Fremdyrking av mikroalger for førproduksjon (Finnfjord - UiT)

Fiskeforedling - slakteri og pakkeri

I samspill med oppdrett av matfisk vil det være gunstig å etablere slakteri og pakkeri i nærheten for å få ned utslipp knyttet til transport. Dette vil også gi en bedre holdbarhet på fisken og slam og ensilasje kan gå direkte til biogassanlegg. Avfall fra pakkeri, som isoporkasser, kan gå direkte til avfallsbehandling.

Muligheter ifm. kommersielle deler av Forsvaret

Det forventes høyere aktivitet fra Forsvaret i nordområdene, og dette skaper kommersielle muligheter for vedlikeholdsprogrammer og lagring ifm. forsvarslogistikk.

Vertikalt landbruk

Etablering av vertikalt landbruk, hvor man dyrker i høyden er en potensiell mulighet på Grøtsund. Vertikalt landbruk kan motta CO2 og gjødsel fra biogassanlegg og termisk varme til oppvarming av drivhus.

Innovasjonssenter

I et samspill mellom innovasjonsmiljø fra både næringsliv og forsknings og utdanningsmiljø kan det etableres et innovasjonssenter som legger til rette for tverrfaglig samhandling og man kan etablere en "sandbox" som et testsenter for ny teknologi.

Avfallshåndtering - eks. batterigjenvinning, grovsortering

Batterigjennvinningsfabrikk er en mulighet som kan være i symbiose med solcellesystem og annen gjenvinning som f.eks metall. Andre avfallsmuligheter er bl.a. grovsortering av avfall (plast, papp, mm.), og rensing/behandling for ombruk.

12

39

Industriparkens verdiforslag er å legge til rette for nyetablering og sirkulærøkonomisk synergi mellom aktørene i parken

Infrastruktur

Tar investeringer i nødvendig infrastruktur og muliggjør lokalt energisamarbeid enten alene eller i samarbeid/joint venture

Planansvar

Tar planansvar for området som reguleres til næring og seksjoneres i tomter og områder til prosjekter

Prosjekter og nyetableringer

Kan på sikt ta prosjektspesifikke investeringer, f.eks. i fabrikk og prosessutstyr

Offentlig havn

Tromsø Havn tilbyr base og logistiktjenester til aktører i parken

Muliggjør skalafordeler

Tilbyr fellestjenester, f.eks. vaktmester, sikkerhet og kan legge til rette for andre tjenester med skalafordeler

Kommersiell havn

Kan utvikles og tilbys til leietakere med dette behovet i parken

13

40

Vurdering av sirkulære muligheter for Grøtsund Industripark

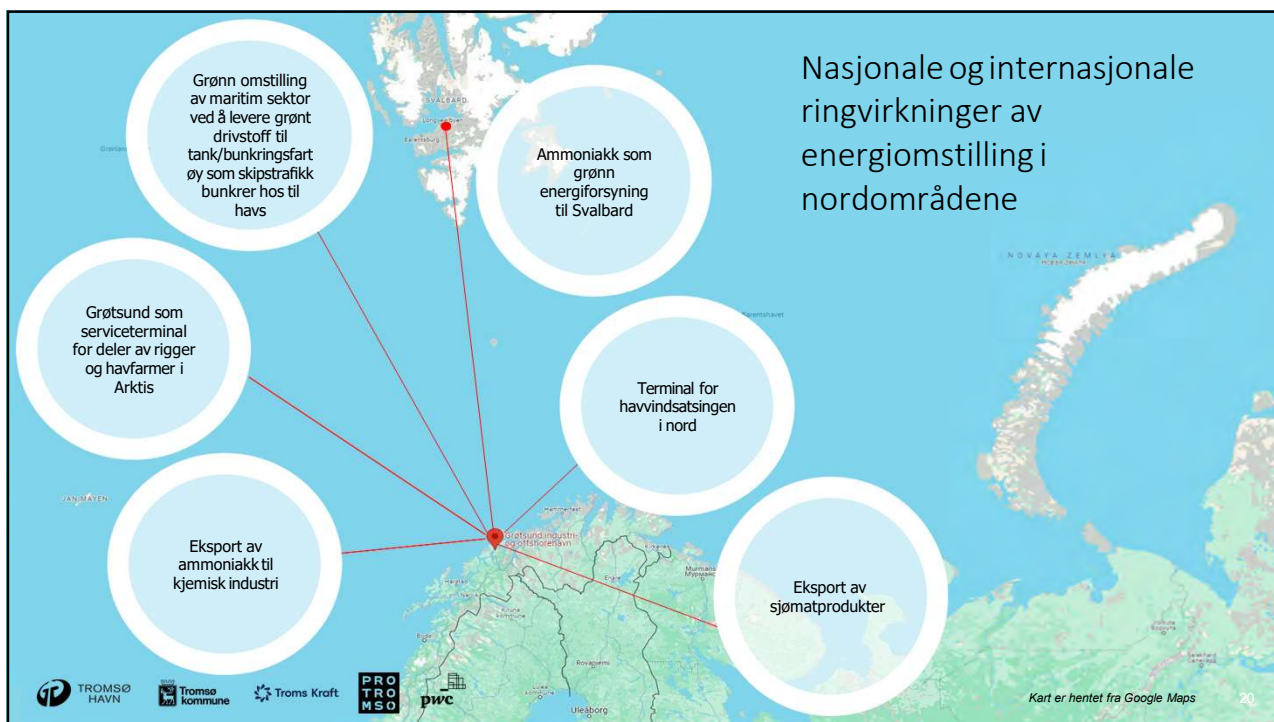
Forretningsmulighet	Modenhets	Syblosemuligheter på Grøtsund		Sirkulærvirkninger	Sentrale forutsetninger	Vurdering av sannsynlighet for realisering
		Input	Output			
H₂ Grønt drivstoff	4	• Vann • Elektrisitet • Luft	• Hydrogen • Oksygen • Varme	• Havbruk • Fjernvarme	• Krafttilgang • Markedssetterspørsel	Høy - Mest konkretisert mulighet (tidlig fase). Oppskalering er mer usikkert pga. kraftsituasjon.
Havbruk	3	• Vann • Oksygen • Elektrisitet	• Fiskefôr • Spillvarme • Smolt	• O ₂ fra grønt drivstoff • Slam til avfallshåndtering	• Krafttilgang • Tilstrekkelig tilgang på ferskvann • Samskiftens mellom næringer	Høy - Dialog med flere aktører. Mulighet for landbasert oppdrett under utvikling.
Mekanisk maritim klynge	3	• Elektrisitet	• Avfall (metall m.f.)	• Håndtering av skapmetall • Større maritime operasjoner	• Investeringskraft • Tilpassede rammevilkår	Høy - Høy interesse for samlokalisering. Realisering av skipsverft mer usikkert.
Avfallshåndtering	2	• Avfall (skrapmetall, plast, husholdnings-avfall)	• Varme	• Mellomlagring og prosessering fra andre muligheter	• Utbredning av Fylkesveg 864 • Langsiktige kontrakter (havavfall)	Høy - Dialog med flere aktører. Grøtsund vil ha behov for avfallsløsning.
Større maritime operasjoner	2	• Elektrisitet	• Avfall	• Mekanisk maritim klynge • Avfallshåndtering	• Tilstrekkelig avsatt areal • Utylling- og sprengningsarbeid	Middels/høy - Konsept må konkretiseres. Flere aktører har vist interesse.
Lokalt energisamfunn	2	• Varme • Fornybar kraft	• Varme • Fornybar kraft	• Fjernvarmeløsning for området (bygninger). • Varme spesielt til havbruk og vertikalt landbruk	• Infrastruktur (fjernvarme) • Offtake-avtaler	Middels/høy - I dialog med lokal aktør om fjernvarme. Mer usikkerhet rundt energilagring og sol m.fl.
Innovasjonssenter	2	• Varme • Elektrisitet	• Avfall (restavfall)	Spesielt muligheter innen klima, miljø, energi, havbruk og bio	• Samarbeid mellom FoU og næringsliv	Høy - Interesse fra FoU og universitet. Det er blitt uttrykt at UiT vil være en viktig partner for GIP.
Biogassanlegg	1	• Trevirke • Matavfall • Biomasse • Bioslam • Matavfall	• Biogass • CO ₂ • Biorest • Varme	• Avfallshåndtering • Slam fra havbruk • Vertikalt landbruk	• Tilstrekkelig råvaretilgang og langsiktige avtaler	Middels - Etterspørsel etter biogass. Gode synergier med avfallshåndtering og vertikalt landbruk.
Vertikalt landbruk	1	• Gjødning • Varme • CO ₂ • Vann	• Matplanter • Oksygen	• Gjødning og CO ₂ fra biogassanlegg	• Forutsigbar tilgang på varme og CO ₂	Middels - Det er interesse for muligheten. Nofima er nevnt.
Slakteri og pakkeri	1	• Varme • Elektrisitet	• Avfall • Sjømatprodukter	• Slakteklar laks fra havbruk • Avfallshåndtering	• Areal • Tilgang på slakteklar laks	Lav - Krever areal og interesse fra havbruksaktør.
Batterigjenvinning og grovsortering	1	• Batterier • Avfall	• N/A	• Avfallshåndtering	• Forutsetter tilgang på batterier • Interesse fra potensiell aktør	Lav - Økt bruk av batterier i samfunnet (elbiler m.f.) og etablering av batterifabrikk. Hvordan muligheten passer inn på Grøtsund er mer usikkert.
Muligheter ifm. kommersielle deler av Forsvaret	1	• N/A	• Avfall	• Maritim mekanisk klynge • Forsvarsaktivitet i nord	• Infrastruktur • Dialoger med Forsvaret	Lav - Økt aktivitet fra Forsvaret i nord skaper kommersielle muligheter, men realisering av dette er mer usikkert.
Bærekraftig for- og matproduksjon	1	• Restråstoff • Vann	• For- og matprodukter • Oksygen fra alger	• Høy kompetanse innen FoU • Restråstoff fra havbruk på Grøtsund og hele regionen	• Tilstrekkelig tilgang på restråstoff • Lønnsomhet	Middels - Stort potensial. Krever interesse fra aktør.

41

Oppgradering av strømmettet og Fylkesveg 864 vil være mest kritisk for å utløse potensialet til Grøtsund Industripark

Nødvendig infrastruktur	Eksisterende infrastruktur	Sentrale forutsetninger og behov for infrastruktur		Status for oppgraderinger	Tidshorisont for oppgraderinger	Er vi i rute?
		Forutsetning / behov	For hvilken mulighet?			
Øft og rømmnett	• Det regionale kraftnettet inn til Tromsøregionen har svært begrenset kapasitet til videre industriutvikling. A-nsa holder av kapasitet til utvikling av ordinært forbruk	• Tilstrekkelig kapasitet i strømmettet • Etablering av sentralnettspunkt • Økt kraftproduksjon i regionen på lengre sikt	Alle, men spesielt: • Grønt drivstoff (30 MW) • Havbruk (15 MW) • Andre muligheter har langt lavere behov. Også viktig for generell samfunnsutvikling i hele Tromsø regionen.	• 132 kW kabel planlagt fra Hungeren til Grøtsund • Transformatorstasjon på Grøtsund planlagt (regionalnett) • Mulig sjøkabel fra Ringvassøy (Fakken I & II) • Innspill sendt til kommunens arealplan og dialog med Statnett er igangsatt. For å unngå et tilgang på kraft blir en "showstopper" man må jobbe med Statnett for å sikre fremdrift og synliggjøre fordelene med sentralnettspunkt.	• 2 år for transformatorstasjon • 5-10 år for sentralnettspunkt og økt kraftproduksjon i regionen	●
Veitransport	• Adkomstvei til Grøtsund etablert	• Fylkesveg 864 må dimensjoneres for å imøtekomme krav om vegbredde og GS-vei som en større utbygging av Grøtsund industripark vil utløse. Dagens fylkesveg vil ikke møte kravene. • Krav i Reguleringsplan at ny veg etableres til Tønsvik FOR det etableres noen bedrifter på Grøtsund	Alle generelt, men spesielt: • Avfallshåndtering • Havbruk	• GIP (når etablert) vil kunne løfte og inngå utbyggingsavtale med fylkeskommune for utbedring av Fylkesveg 864 mellom Tomasjord og Oldervik. • Det er satt av penger, 150 mill, i Nasjonalt Transportplan, men det er ikke satt av i Troms og Finnmark fylkeskommune sin økonomiplan som går til 2027. • 150 mill er omtrent 50 prosent finansiering, resterende må finansieres av Tromsø Kommune	• 5-8 år for Fylkesveg 864	●
Areal	• Industriareal etablert 130 m lang, 22m dyp, 30m bred Ro-Ro • Underjordisk hall er etablert - kan utgjøre et grunnlag for etablering av tørrdock	• Sprengnings- og utfyllingsarbeid i sjø i nordøstlig- og nordvestlig retning for å muliggjøre innseiling av større fartøy • Bunkingsinfrastruktur • Sikring av området iht. krav for ISPS sertifiserte havner • Utbyggelse av kaler og legging av armeret betong på deler tiltenkt lagring og håndtering av tyngre konstruksjoner • Krever store investeringer, noe som må bevilges	Utfyllingsarbeid spesielt for: • Store maritime operasjoner • Maritim mekanisk klynge	• Sprengnings- og utfyllingsarbeid er planlagt. Tidspunkt ikke satt. • Utfylling og sprengningsarbeid må gjennomføres i forkant av byggestart for infrastruktur for havbruk og grønt drivstoff	• 2-5 år for utfylling- og sprengningsarbeid	●
Drinet (areal, vann, avløp og fiber)	• Vanntilførsel for drikkevann er etablert med sjøkabel • Tilknyttet eksisterende avløpsnett • Slambehandling/reuseanlegg for avløp etablert • Fiber er tilgjengelig (bredbånds fylket)	• Tilstrekkelig mengde ferskvann, samt magasin for brannsikring • Alternativ vannforsyning • Bred og åpen reguleringsplan som ikke er begrensende for muligheter • Fiber må kobles opp • Eventuelt deponianlegg på Grøtsund må inn i reguleringsplanen.	Alle, men spesielt ferskvann for: • Grønt drivstoff • Havbruk	• Det er tilgang til drikkevann ved kalkanlegget som kan benyttes til prosessvann ved oppstart, eksempelvis til hydrogen, landbasert oppdrett o.l., men det vil være avgjørende at det etableres en annen kilde for prosessvann. • Reguleringsplanarbeidet er gjennomført av Multiconsult. Det behandles nå av Tromsø kommune. Det prioriteres av kommunen og skal ta maksimalt to år. • Det er lagt frem pumpeledning for avløp, men det mangler pumpestasjon så p.t. er ikke avløp funksjonelt.	• 1-2 år for reguleringsplan • 1-2 år for å finne alternativ vannforsyning til prosess	●

42

43

Samarbeid mellom industriparker i Nord-Norge vil gi større politisk slagkraft og landsdelen vil ha bedre forutsetninger for å nå nasjonale klimamål

Fremover vil Nord-Norge stå foran en større industriell vekst og klimaomstilling

I dag er det industriparker av ulik modenhet langs hele Nord-Norge. Mange av industriparkene er tuftet på prinsippet om industriell symbiose og har flere aktiviteter til felles, eksempelvis hydrogen. Industriparkene møter mange av de samme problemstillingene, og muligheten til å utveksle verdifulle erfaringer og kompetanse seg imellom kan bidra til en langt raskere teknologutvikling inn mot det grønne skiftet. Dette vil igjen øke farten for klimaomstilling av industrien, som er nødvendig for å oppnå nasjonale klimamål.

Et nettverk av grønne industriparker i Nord-Norge vil også sikre større politisk slagkraft for landsdelen. Dette vil være gunstig i forbindelse med å løfte frem viktigheten av Nord-Norge i utarbeidelsen av statlig regulatoriske planer, og tildeling og oppretting av ulike finansielle støtteordninger. Det kan også tenkes at et sterkt og samlet industrielt næringsliv i nord vil kunne sikre både nye og eksisterende offentlige arbeidsplasser.

Eksempel på de mest relevante industriparkene for samarbeid med Grønsund industripark, der Mo Industripark er den fremste grønne industriparken i dag.

23

44

4
5

Tromsøregionen har et konkurransefortrinn med et ledende kunnskapsmiljø som vil drive innovasjon i Grøtsund Industripark

Grøtsund Industripark vil bidra til å oppnå regjeringens ambisjoner i *Veikart 2.0: Grønt industriløft* om å dreie næringslivets forsknings- og innovasjonsaktivitet mot klima- og miljøvennlige løsninger, grønn omstilling og sirkulær økonomi. Dette har Tromsøregionen gode forutsetninger for med sine unike kunnskapsmiljøer bestående av universitet, innovasjonsklynger og kompetanseleverandører. I tillegg vil det være mulig å trekke på andre nasjonalt ledende FoU-miljøer ved behov.

Viktigheten av samarbeid med FoU

Isamarbeid med FoU-miljøene vil industriparken utvikle grønne produkter og løsninger for fremtiden

FoU-miljøene vil bidra til at næringene i parken utnytter mulighetene i bruk av avanserte digitale teknologier

FoU-miljøene vil akselerere digitalisering, grønn omstilling og sirkularitet

Gjennom pilotering i et testsenter på Grøtsund vil forsknings- og utviklingsprosjekter være et langt steg på veien mot å lykkes

Eksempel på relevante FoU-miljøer

Lokale / regionale:

Nasjonale:

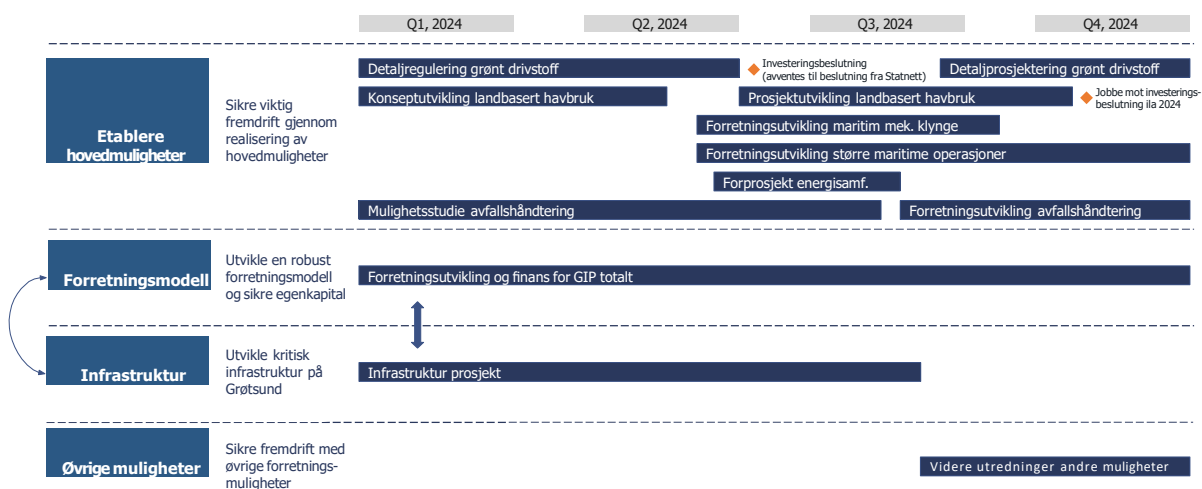

45

4
6

Overordnet tidslinje for Grøtsund Industripark for 2024

Koordinering og nok kapasitet blir viktig for å sikre kontinuitet med videre parallelle arbeidsstrømmer

46

Politisk behandling

Tromsø kommunestyre traff den 21. juni 2023 vedtak om etablering av Grøtsund Industripark, i følgende punkter:

Grøtsund Industripark (GIP) etableres som aksjeselskap, eid 50 % av Tromsø Kommune og 50 % av Tromsø Havn KF v/TH utvikling AS. Formålet er å utvikle og bygge Grøtsund til en industri- og næringspark.

Tromsø kommunes andel av aksjekapitalen tilsvarer 250 000 kroner, foreslås dekket inn ved bruk av disposisjonsfondet jf. vedlagte bevilgningsoversikt drift og bevilgningsoversikt investeringer.

Kommunestyret skal forelegges ny sak vedrørende følgende hovedpunkter og avklaringer:

Selskapets formål og eiernes mål med eierskapet

Eierskapsmodell

Hvem som skal sitte i selskapets styre

Finansiering av selskapet

Aksjonæravtale

47

Vedtak om oppretting av GIP AS KST april

Ny sak følger opp vedtakene og det fremmes forslag til videre prosess for etablering og utvikling av selskapet GIP og virksomheten i selskapet.

Vedtak: Kommunedirektøren ber om fullmakt til å opprette selskapet, og til å igangsette arbeidet med å fremforhandle en aksjonæravtale.

Saken gir videre en overordnet redegjørelse for hvordan selskapet skal styres, hva som skal være selskapets formål og prinsipper for styresammensetning.

48

Suksesskriterier videre arbeid

- **Langsiktig strategi**
- **Økonomisk bærekraft**
- **Infrastruktur og tjenester**
- **Regelverk og tillatelser**
- **Samarbeid**
- **Regional utvikling**
- **Kommunikasjon**
- **Miljøhensyn**
- **Risikohåndtering**
- **Profesjonell ledelse**

49

Fremdrift

Fremdrift

- Pågående arbeid med rammevilkår for sentral infrastruktur.
- Forankring i lokalt næringsliv og kunnskapsmiljøene - en felles Tromsøsatsing.
- Akkvisisjon, strategisk arbeid
- Kommunestyrevedtak i juni 2023 arbeide for opprettelse av et industriselskap. Beslutning om faktisk opprettelse av selskapet Kommunestyremøte i april.

**Grøtsund
industripark**

50

GIP vil bidra til
attraktivitet

